

Budgetunderlag 2024–2026

Dnr: 1.1.3-2023-1

Dokument: Budgetunderlag 2024–2026
Utfärdat av: Migrationsverket
Framtagen av: Planeringsavdelningen
Datum: 2023-02-20
Diarienummer: 1.1.3-2023-1

Innehållsförteckning

En myndighet med nya förutsättningar.....	4
Sammanfattning.....	6
1. Myndighetens uppdrag och målbild.....	7
2. Faktorer som påverkar myndighetens ekonomi	7
2.1 Förändrade förutsättningar och övriga kostnader	7
2.2 Nya uppdrag och aviserade reformer	8
2.3 Författningsändringar.....	9
2.4 Författningsstyrda handläggningstider.....	9
2.5 Förvarsverksamheten	10
2.6 Service.....	11
2.7 Utveckling och digitalisering	11
3. Myndighetens förslag till finansiering 2024–2026.....	13
3.1 Anslag 1:1 Förvaltningsanslag (UO 08)	14
3.2 Anslag 1:2 Ersättningar och bostadskostnader (UO 08).....	16
3.3 Anslag 1:3 Migrationspolitiska åtgärder (UO 08)	16
3.4 Anslag 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål (UO 08)	18
3.5 Anslag 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål (UO 08).....	18
3.6 Anslag 1:6 Offentliga biträden i utlänningsärenden (UO 08).....	18
3.7 Anslag 1:7 Utresor för avvisade och utvisade (UO 08).....	18
3.8 Anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande (UO 08).....	19
3.9 Anslag 1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande (UO 13).....	19
4. Övriga uppgifter.....	20
4.1 Investeringar i anläggningstillgångar	20
4.2 Avgifter mot inkomsttitel.....	21
4.3 Behov av beställningsbemyndigande.....	23
4.4 Anslagskredit	23
4.5 Räntekontokredit.....	24

En myndighet med nya förutsättningar

Migrationsverkets förutsättningar ser idag helt annorlunda ut än för ett år sedan. När Ryssland invaderade Ukraina i februari 2022 och EU:s massflyktsdirektiv därefter aktiverades ställdes myndigheten inför behovet att åter växla upp för att möta det stora antalet skyddsbehövande.

Hantering av nya sökande och förlängningar av uppehållstillstånd för tillfälligt skydd innebär att resursbehoven under den kommande budgetperioden ser annorlunda ut än tidigare. Även inom andra ärendeslag har behoven ökat till följd av förändrade förutsättningar och höjda prognoser för antalet inkomna ärenden.

Med tanke på det osäkra omvärldsläget är det av stor vikt att myndigheten har en grundfinansiering som skapar stabilitet och utrymme till flexibilitet. Det är också nödvändigt att myndigheten kompenseras för tvingande kostnader i form av bland annat ökad inflation.

Migrationsverket ser att regeringens aviserade reformer inom migrationsområdet kommer att få stor påverkan på myndigheten och kräva satsningar. Det här förslaget till finansiering bygger på en initial bedömning av hur stora kostnaderna blir för att genomföra idag kända delar av reformerna. Det krävs bland annat resurstillskott för att stärka återvändande, återvandring och återkallelse av uppehållstillstånd i enlighet med uppdrag som myndigheten tilldelats. Reformerna som tillkommer behöver vara finansierade.

I förhållande till de beräknade medel som framgår av budgetpropositionen för 2023 ser myndigheten sammantaget ett kraftigt ökat resursbehov för åren 2024 och 2025. Migrationsverket begär tillskott av förvaltningsmedel för att kunna möta de behov vi ser framför oss och för att kunna bedriva en ansvarsfull verksamhet med en budget i balans. På längre sikt är syftet med de politiska reformerna att antalet ärenden ska minska vilket då väntas leda till minskade kostnader.

Med nuvarande beräknade medel i budgetpropositionen för 2023 skulle myndigheten behöva påbörja en omfattande omställning under 2024. Det skulle inte bara medföra en kraftig ökning av antalet öppna ärenden och längre handläggningstider utan också försämra myndighetens förmåga att hantera omvärldsrelaterade förändringar.

I det här budgetunderlaget redovisar vi inte bara våra resursbehov utan också vilka planer och ambitioner myndigheten har för utvecklingen de kommande åren. Det handlar bland annat om insatser med fokus på utveckling av service och tillgänglighet. Vi beskriver inriktningen för myndighetens fortsatta digitala transformering. Det är en viktig del i den utveckling vi kommer att bedriva under perioden för att möta de förväntningar som finns på kvalitet, service och effektivitet. Vi ser också att utvecklingen av digitala processer och utbyte av information mellan myndigheten blir av stor betydelse för genomförandet av de aviserade reformer som rör till exempel stävande av missbruk och felaktigheter.

I en tid av oro i omvärlden, förändring och nya krav är det viktigt att Migrationsverket har förutsättningar att ta ansvar och genomföra sitt uppdrag på ett sätt som vinner förtroende. Med det här förslaget till finansiering är vår bedömning att myndigheten kan nå goda resultat och bedriva en robust verksamhet som svarar mot såväl krav som förväntningar.

Mikael Ribbenvik
Generaldirektör

Sammanfattning

- Migrationsverket bedömer att tilldelningen av medel på förvaltningsanslaget för åren 2024 och 2025 behöver öka jämfört med beräknade nivåer. Det ökade budgetbehovet beror framförallt på förutsättningarna att kunna pröva ansökningar inom författningsstyrd tid, kostnadsökningar som myndigheten inte kan påverka och kostnadsökningar för att genomföra regeringens aviserade reformer.
- Migrationsverkets förutsättningar har förändrats med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Myndigheten behöver stabila förutsättningar de närmaste åren givet omvärldsläget och för att genomföra regeringens aviserade reformer. Detta är avgörande för att myndigheten ska kunna ha en hög förmåga att hantera förändringar och för det fortsatta arbetet med att pröva ansökningar inom författningsstyrd tid, att minska antalet öppna ärenden och att nå en hög kostnadseffektivitet inom samtliga ärendeslag.
- Resurstillskott för att öka förmågan inom återvändande, återvandring och återkallelse av uppehållstillstånd i enlighet med beslutade uppdrag och aviserade reformer behöver också ges. Oundvikliga kostnader som beror på inflation och liknande behöver mötas för att myndighetens förutsättningar att genomföra uppdraget inte ska minska.
- Migrationsverket kommer använda möjligheten att externfinansiera en del av det behov av medel som myndigheten identifierat. Migrationsverket bedömer att det är sannolikt att medel kommer att beviljas eftersom ansökningarna är i linje med AMIF-programmet.
- Jämfört med beräknad nivå för Migrationsverkets förvaltningsanslag i budgetpropositionen för 2023 ser myndigheten ett ökat behov med 238 miljoner kronor 2024 och med 573 miljoner kronor 2025. Detta efter att myndigheten har minskat beloppen genom att räkna in intäkter genom externfinansiering. För övriga anslag ser Migrationsverket totalt sett ett minskat behov av medel för åren 2024 och 2025 än beräknade nivåer i budgetpropositionen för 2023.

1. Myndighetens uppdrag och målbild

Migrationsverket är förvaltningsmyndighet för frågor som rör uppehållstillstånd, arbetstillstånd, uppehållsrätt, visering, mottagande av asylsökande inklusive boenden, anvisning till kommuner av ensamkommande barn och nyanlända, självmant återvändande, medborgarskap och återvandring.¹

Migrationsverket är en expertmyndighet som bidrar med kunskap, fakta och analyser till medborgarna, andra myndigheter och till Sveriges regering och riksdag. Myndigheten värnar asylrätten och utgör en garant för att ge skydd till dem som har rätt till det.

Migrationsverket ska även bidra till ett fungerande återvändande för dem som ska lämna landet och till ett mer konkurrenskraftigt Sverige genom en snabb, effektiv och rättssäker handläggning av ansökningar från människor som söker sig till Sverige för att studera, arbeta eller leva tillsammans med nära och kära.

Migrationsverkets huvuduppdrag är att pröva ansökningar från människor som vill arbeta, studera och bo i Sverige samt från dem som söker skydd här. Genom att göra detta på ett målgruppsanpassat, förutsebart, effektivt och rättssäkert sätt säkerställs en långsiktig och hållbar migrationspolitik.² En del i uppdraget är även att upptäcka och agera mot missbruk av myndighetens processer och därmed stärka förtroendet för den reglerade invandringen.

2. Faktorer som påverkar myndighetens ekonomi

2.1 Förändrade förutsättningar och övriga kostnader

Migrationsverket har de senaste åren arbetat aktivt med att anpassa myndigheten till det minskade antalet sökande och antalet öppna ärenden i flera ärendeslag. Myndigheten har genomfört omfattande neddragningar som en anpassning till färre asylsökande och en mindre mottagningsverksamhet. Besparingar har även gjorts inom bland annat stödverksamheten och övriga overheadkostnader såsom lokaler. Detta med målsättningen att bli en mindre och mer effektiv myndighet.

Sedan Migrationsverket lämnade budgetunderlaget för åren 2023–2025 har dock förutsättningarna för myndigheten förändrats påtagligt, framför allt till följd av

¹ Förordning (2019:502) med instruktion för Migrationsverket, 2 §.

² Verksamhetsstrategi (dnr. 1.1.3-2020-26892).

Rysslands invasion av Ukraina som medfört ett ökat resursbehov. Även resursbehovet inom tillstånds- och medborgarskapsprövningen har ökat till följd av förändrade förutsättningar i form av skärpt lagstiftning och fler inkomna ärenden.

Givet det osäkra omvärldsläget med det pågående kriget i Ukraina ser Migrationsverket ett stort behov av stabila förutsättningar de närmaste åren. Det är avgörande för att myndigheten ska kunna hantera de osäkerheter som finns i omvärlden, men också för att myndigheten ska kunna fortsätta arbetet med att minska antalet öppna ärenden och uppnå författningsstyrda tider inom prövningsverksamheten. Migrationsverket behöver därför bibehålla och inom vissa ärendeslag öka antalet resurser under perioden 2024–2025 jämfört med 2023.

Migrationsverket har tidigare planerat att genomföra besparingar genom framför allt en minskning av overheadkostnaderna. Utifrån det ökade personalbehovet bedömer myndigheten att overheadkostnaderna inte längre kan minska i den takt som antagits tidigare. Det handlar framför allt om lokalkostnader som inte bedöms kunna minska under budgetperioden. Inom vissa delar av stödverksamheten kan inte heller planerade besparingar realiseras i samma omfattning med anledning av den utökade kärnverksamheten och de förändrade förutsättningarna, till exempel inom HR- och rättsliga frågor. Utöver det innebär myndighetens utökning av antalet medarbetare vissa ökade centrala kostnader.

De nuvarande beräkningarna utgår från nuvarande längd på uppehållstillstånden med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet till och med den 4 mars 2024. Samtidigt finns en uppenbar risk för att kriget i Ukraina blir mer långvarigt än så. Senast i juliprognosen 2023 kommer Migrationsverket att återkomma med mer långsiktiga antaganden inför budgetpropositionen för 2024.

Det allmänt försämrade säkerhetsläget påverkar Migrationsverkets behov av resurser vid bland annat utlandsmyndigheterna och inom it-säkerhetsområdet. Oundvikliga kostnadsökningar för Migrationsverket till följd av inflation och prisökningar tillkommer också. Det handlar framför allt om ökade lokalrelaterade kostnader, kostnader för licenser och utlandsmyndigheterna. Migrationsverket ser även andra prioriterade verksamheter. Det handlar bland annat om förstärkning inom kontaktcenter och kostnader kopplade till myndighetens digitalisering.

2.2 Nya uppdrag och aviserade reformer

Regeringen har aviserat flera förändringar inom migrationsområdet vad gäller såväl lagstiftning som uppdrag och prioriteringar för Migrationsverket och andra berörda myndigheter. I regleringsbrevet för 2023 finns ett antal nya uppdrag om bland annat återvändande, återvandring och kontrollverksamhet samt återkallelse av uppehållstillstånd.

Migrationsverket kommer bidra som expertmyndighet i utredningar och genomförande av de planerade reformerna. När de föreslagna författningsändringarna analyserats kan myndigheten närmare beskriva hur dessa kommer påverka bland annat ärendeutvecklingen, verksamheten i stort och om ändringarna bedöms leda till ett ökat resursbehov och kostnadsökningar eller till minskade kostnader.

Migrationsverket bedömer att de mål och ambitionsökningar som aviserats i regleringsbrevet för 2023 och i de särskilda uppdrag som lagts på myndigheten leder till ett ökat resursbehov. Under innevarande år avser dock myndigheten att hantera detta inom befintlig ram. Myndigheten bedömer att det från och med 2024 finns ett ökat behov av medel för att öka förutsättningarna att uppnå mål och genomföra uppdragen. Bedömningen grundar sig på en initial uppskattning av behovet av att förstärka verksamheten inom dessa områden och den kan komma att förändras framgent med anledning av de fortsatta analyser som myndigheten kommer att genomföra.

Migrationsverket bedömer således att det under budgetperioden krävs ökade resurser för att genomföra aviserade reformer, men om antalet inkommande ansökningar minskar kan det leda till ett minskat resursbehov i slutet av budgetperioden.

2.3 Författningsändringar

Migrationsverket konstaterar att det finns ett flertal utredningar inom migrationsområdet, både avslutade och pågående, som på sikt kan leda till lag- och regeländringar. Dessa utredningar rör bland annat behovsprövad arbetskraftsinvandring³, språk- och samhällskunskapskrav för permanent uppehållstillstånd⁴, krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap för svenskt medborgarskap⁵ samt åtgärder för en stärkt återvändandeverksamhet.⁶

Andra förslag som utreds, som exempelvis åtgärder för att asylsökande ska välja att bo i Migrationsverkets boenden under hela asyltiden och förändringar av lagen om mottagande av asylsökande⁷, beaktas inte i detta budgetunderlag även om förändringarna kan få stor påverkan på myndighetens verksamhet, resursbehov och utgifter på berörda anslag kan komma att ske under budgetperioden.

Eftersom det ännu inte lagts fram några konkreta lagförslag i form av propositioner beaktar inte Migrationsverket konsekvenserna av utredningarna i budgetunderlaget. Konsekvenserna kommer att beskrivas av Migrationsverket i samband med ordinarie remissförfarande och kan därför variera beroende på vad som föreslås. Utgångspunkten för myndigheten är dock att förändringar i regelverk som påverkar verksamheten kan i vissa fall medföra ett ökat resursbehov.

2.4 Författningsstyrda handläggningstider

Migrationsverket ska pröva ansökningar med hög rättslig kvalitet, på ett kostnads- effektivt sätt och med så korta handläggningstider som möjligt. Myndigheten arbetar för att kunna pröva ansökningar inom författningsstyrd tid i samtliga ärendeslag. I Migrationsverkets prognoser redogörs för myndighetens bedömning av när författningsstyrda tider nås inom de olika ärendeslagen. En fortsatt stabil dimensionering av de samlade provningsresurserna är en avgörande förutsättning för att

³ En behovsprövad arbetskraftsinvandring (dir. 2022:90).

⁴ Språk- och samhällskunskapskrav för permanent uppehållstillstånd (dir. 2022:79).

⁵ Krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap för svenskt medborgarskap (SOU 2021:2).

⁶ Åtgärder för att stärka återvändandeverksamheten (dir. 2022:91).

⁷ Ett ordnat initialt mottagande av asylsökande (dir. 2021:71, dir. 2022:16).

kunna minska antalet öppna ärenden och för att nå förutsättningar för författningsstyrda tider.

I en tidsatt process med en sammanhållen handläggning behöver Migrationsverket ta hänsyn till variationer vad gäller antalet nya ärenden som inkommer. Vid planeringen behöver myndigheten därför ta hänsyn till en normal sökandefluktuations. Dessa förändringar leder i sin tur till variationer i ledtider, resurser och produktivitet. Med flera ärendeslag som parallellt handläggs inom författningsstyrd tid behöver myndigheten ytterligare öka flexibiliteten inom prövningsverksamheten för att kontinuerligt anpassa resurser och kompetenser utifrån behov.

Vidare behöver Migrationsverket anpassa handläggningen till de förändringar som genomförs i regelverken. Även detta påverkar ledtider och resursbehovet. Antaganden inom antalet inkomna ansökningar, ärendesammansättning och bemanningsläge är grundstenar i en god planering, vilket är avgörande för att kunna handlägga ärenden inom författningsstyrd tid. Att säkerställa en stabil och rätt dimensionerad verksamhet, anpassad efter alla de förändringar myndigheten ser i omvärlden blir således ännu viktigare. Migrationsverket fortsätter att utveckla arbetet med prognos och planering för att skapa förutsättningar för att kunna nå målen om författningsstyrd tid. Detta arbete, bland annat genom att hantera ovanstående risker i en prognos- och planeringskontext, kommer fortsatt att minska antalet öppna och äldre ärenden till en nivå som möjliggör korta genomsnittliga handläggningstider och därmed en hög andel avgjorda ärenden inom författningsstyrd tid.

2.5 Förvarsverksamheten

Migrationsverket arbetar med att genomföra myndighetens plan för utökning av förvarskapaciteten.⁸ Kapaciteten utökades med 47 platser under 2022 och planering finns för att utöka den med ytterligare 70 platser. För att genomföra utökningen har Migrationsverket tilldelats 150 miljoner kronor per år från och med 2023.

Enligt uppdraget i regleringsbrevet för 2023 ska förvarskapaciteten utökas med ytterligare cirka 30 platser som ska kunna tas i bruk senast under januari 2025. Av budgetpropositionen för 2023 framgår regeringens avsikt att tillföra 40 miljoner kronor per år från och med 2025 avseende fler förvarsplatser.⁹ Det innebär att Migrationsverket kommer tillföras totalt 190 miljoner kronor per år från och med 2025 för att utöka förvarskapaciteten från den tidigare nivån om 520 platser.

Den fortsatta utökningen av förvarskapaciteten ska bidra till att effektivisera Migrationsverkets och Polismyndighetens arbete med återvändande så att fler personer med ett beslut om avvisning eller utvisning lämnar Sverige. Migrationsverket har vidtagit effektiviseringsåtgärder inom förvarsverksamheten för att minska risken att ökade kostnader för förvaren medför undanträngningseffekter i annan verksamhet.

Platsuppdraget ska upprätthållas i enlighet med regeringens styrning. Med anledning av ökade kostnader inom byggsektorn följer myndigheten noga utvecklingen

⁸ Plan för utökad förvarskapacitet (dnr. 1.1.1.2-2022-5650).

⁹ Budgetproposition 2023, utgiftsområde 8 Migration (Prop. 2022/23:1).

av kostnaderna för att utöka försvarskapaciteten. Ökade kostnader kan i förlängningen påverka antalet platser som kan inrättas inom ramen för tilldelade medel.

2.6 Service

Migrationsverket arbetar för att öka tillgängligheten och för en service som möter behoven och är kostnadseffektiv. Behovet av service kopplas i huvudsak till de ärenden som myndigheten hanterar. Om dessa ökar i antal, ökar i regel även efterfrågan på service. Av Migrationsverkets senaste prognos (P1-23)¹⁰ framgår att antalet ärenden som hanteras idag inte kommer att minska i någon större omfattning 2024. Migrationsverket bedömer därför att behovet av service kommer att vara oförändrat 2024 jämfört med idag.

För 2025–2026 är prognosen mer osäker men Migrationsverket arbetar för att i högre grad pröva ansökningar inom författningsstyrd tid och minska antalet äldre ärenden i samtliga ärendeslag. På längre sikt bedöms detta bidra till minskad efterfrågan på service. Samtidigt bedömer Migrationsverket att de regeländringar som trädde ikraft den 1 januari 2022 avseende ändrade giltighetstider för passhandlingar och uppehållstillståndskort kommer medföra fler besök i myndighetens servicecenter från och med 2025.

När regeländringar äger rum inom migrationsområdet har det tidigare visat medföra en ökad förfrågan i Migrationsverkets servicekanaler. Flera regeländringar framöver bedöms sammantaget bidra till en ökad efterfrågan på service.

Migrationsverkets tillgänglighet vid det första kontaktförsöket och kvaliteten på servicen påverkar efterfrågan. En adekvat tillgänglighet med god kvalitet bedöms bidra till färre upprepade kontakter i samma fråga. Under 2022 gjordes en satsning på myndighetens kontaktcenter vilket har gett en positiv effekt på tillgängligheten och servicen i telefon och e-post. För att fortsätta förflyttningen mot en mer effektiv service kommer denna satsning att bibehållas under de närmaste åren.

Det finns dock fortsatt ett behov av förbättringar inom serviceområdet och Migrationsverket har påbörjat ett arbete med att ta fram en ny externwebb och ökar samarbete mellan Migrationsverket och Statensservicecenter (SSC) för att på sikt flytta all fysisk service till SSC.¹¹ Båda dessa satsningar kommer på kort sikt öka Migrationsverkets kostnader inom serviceområdet, men på längre sikt bedöms de bidra till en service som möter behoven och är kostnadseffektiv.

2.7 Utveckling och digitalisering

I februari 2021 fastställde Migrationsverket en plan för genomförande av myndighetens digitala transformation. Migrationsverket hade, liksom många andra myndigheter, kommit till ett läge där den tekniska skulden ökat med gamla system och databaser vilket begränsar möjligheterna att vidareutveckla verksamheten.

¹⁰ Verksamhets- och utgiftsprognos, februari 2023 (dnr. 1.1.3-2023-294).

¹¹ Avsiktsförklaring om fortsatt servicesamverkan mellan Migrationsverket och Statens servicecenter (dnr. 3.2.6-2022-22703).

Därmed tog Migrationsverket ett helhetsgrepp och inledde ett långsiktigt arbete för att förnya plattformar, skapa nya informationsmodeller, samt utveckla arbetssätt som i större utsträckning möjliggör automatiserade beslut genom att nyttja de möjligheter som den nya tekniken erbjuder. Syftet med myndighetens digitala transformation är att skapa så stor verksamhetsnytta som möjligt, och att kunna tillhandahålla tjänster som förenklar för sökande och för andra intressenter, till exempel arbetsgivare. Resultatet av arbetet ska också bidra till förbättrad effektivitet för att på sikt minska myndighetens avtryck i statsbudgeten och för att ytterligare förstärka rättssäkerheten.

Efter två år konstaterar Migrationsverket att myndigheten valt rätt inriktning, även om det funnits utmaningar. Då transformationen i stor utsträckning handlar om att bryta ny mark kommer det att finnas utmaningar även framöver. Det avser bland annat myndighetens informationskvalitet och att lösningar under transformationsfasen behöver tas fram både för att kunna arbeta i den gamla och i den nya it-arkitekturen samtidigt. Den modernisering som genomförs kommer att ta tid. Att i allt för snabb takt genomföra förändringar för att tillgodose ett kortsiktigt behov kan betyda att möjligheten till långsiktig nytta prioriteras ned.

Migrationsverket har påbörjat arbetet med automatisering för att arbeta mer data-drivet och för att i betydligt större omfattning än i dag utbyta information och kunskap med andra myndigheter. Under perioden 2023–2024 avser myndigheten att påbörja ett arbete med transformation av flera områden, som bidrag, tillfällig vistelse och inom asylområdet. Transformation av ärendelagen medborgarskap samt arbets-, anknytnings- och studerandetillstånd är påbörjad och detsamma gäller för transformationen av plattformar och gemensamma förmågor. Gemensamt för hela transformationsperioden är arbetet med migrering och avveckling av gamla system i samband med att nya system utvecklas och driftsätts.

En grundläggande faktor som påverkar förutsättningarna för den digitala transformationen är den allmänna bristen på it-kompetens på arbetsmarknaden. Myndighetens ansträngningar inom kompetensförsörjning under 2022 har gett positiva resultat, men samtidigt bedöms bristen på it-kompetens i samhället att påverka myndigheten under lång tid. Migrationsverket bedriver därför ett långsiktigt arbete för att bli en mer attraktiv arbetsgivare för den aktuella målgruppen.

Det förändringsarbete som genomförs skapar också förutsättningar för att möta de krav som kommer att ställas på myndigheten under de kommande åren mot bakgrund av de reformer som regeringen avser att genomföra under mandatperioden. Aviserade reformer kan komma att kräva utökade resurser för processutveckling inom de områden som främst berörs, till exempel återvändande, återkallande och återvandring. Migrationsverket bedömer att informationsutbytet mellan myndigheter kommer att öka ytterligare. Detta kommer att kräva utveckling av Migrationsverkets processer och system vilket kan komma att medföra ett ökat behov av resurser framöver.

Takten i införandet av reformerna kan också påverka huruvida nödvändig utveckling behöver ske i befintlig eller i ny it-miljö. Om förändringar måste genomföras i den gamla it-miljön blir konsekvensen att en del av utvecklingskapaciteten behöver

användas för att underhålla gamla system. Den införda funktionaliteten kommer sedan behöva införas i en framtida lösning. Prioritering inom befintlig utveckling kommer att påverkas genom att planerade initiativ kan komma att senareläggas. Migrationsverket bedömer att det är för tidigt att kunna göra en samlad bedömning av hur de aviserade reformerna påverkar myndighetens plan för digital transformation, men frågan bevakas. Myndigheten ser behov av en nära dialog med uppdragsgivaren i dessa frågor för att genomföra kommande reformer och den fortsatta digitala transformationen på bästa sätt och med realistiska tidsramar.

Migrationsverket konstaterar även att det pågående reformarbetet inom EU avseende migration och säkerhet kommer att påverka arbetet med transformationen och medföra krav på omfattande tvingande utvecklingsarbete.

3. Myndighetens förslag till finansiering 2024–2026

Tabell 1. Översikt över budgetbehov för perioden 2024–2026 (tkr)

Anslag som disponeras av Migrationsverket (tkr)	Utfall	Disponibla	Prognos	Behov	Migrationsverkets förslag		
	2022	exkl kredit 2023	P1-21 2023	2023	2024	2025	2026
Utgiftsområde 8 Migration	10 635 908	14 656 873	13 230 813	13 230 813	11 071 000	7 980 500	7 292 500
1:1 Migrationsverket	4 438 207	4 731 063	4 731 063	4 731 063	4 740 000	4 680 000	4 520 000
Ap 1 Migrationsverket ¹⁾	4 438 207	4 731 063	4 731 063	4 731 063	4 740 000	4 680 000	4 520 000
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	5 065 938	9 060 000	7 780 000	7 780 000	5 590 000	2 480 000	2 070 000
Ap 2 Ers. till asylsökande, kommuner och regioner	3 896 645	8 000 000	6 700 000	6 700 000	4 750 000	1 750 000	1 350 000
Ap 3 Boende för asylsökande	1 169 293	1 060 000	1 080 000	1 080 000	840 000	730 000	720 000
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	5 119	10 000	10 000	10 000	10 000	7 500	7 500
Ap 4 Återvändningsförberedelser	2 951	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Ap 5 Återvändningsbidrag	52	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Ap 8 Anhöringsor	2 116	3 000	3 000	3 000	3 000	500	500
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	198 199	291 158	250 000	250 000	300 000	330 000	220 000
Ap 2 Migrationsverket	198 199	291 158	250 000	250 000	300 000	330 000	220 000
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	21 894	64 202	29 000	29 000	31 000	33 000	30 000
Ap 1 Migrationsverket	21 894	64 202	29 000	29 000	31 000	33 000	30 000
1:8 Från EU-budgeten fin. insatser för asylsök. och flyktingar	406 550	500 450	430 750	430 750	400 000	450 000	445 000
Ap 1 Från EU-budgeten fin. insatser för asylsök. och flykt.	406 550	500 450	430 750	430 750	400 000	450 000	445 000
1:9 Tillf. stöd till kom. med anl. av kriget i Ukraina	500 000	0	0	0	0	0	0
Ap 1 Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina	500 000	0	0	0	0	0	0
Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrare etablering	3 958 150	4 092 083	3 635 000	3 675 000	3 350 000	3 141 000	3 101 000
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	3 958 150	4 092 083	3 635 000	3 675 000	3 350 000	3 141 000	3 101 000
Ap 1 Schablonersättning för mottagandet av nyanlända	2 014 069	2 245 083	2 010 000	2 010 000	1 870 000	1 780 000	1 770 000
Ap 2 Bidrag till kommuner med högt flyktingmottagande	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Ap 3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd	55 835	51 000	45 000	45 000	40 000	41 000	36 000
Ap 4 Ersättning för ensamkommande barn och unga	638 484	704 000	600 000	600 000	550 000	500 000	500 000
Ap 5 Resor och informationsinsatser vid vidarebosättning	73 334	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Ap 6 Hyreskostnader	79 828	80 000	70 000	70 000	40 000	40 000	40 000
Ap 12 Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m.	162 355	157 000	120 000	120 000	100 000	80 000	75 000
Ap 14 Ersättning för vissa särskilda kostnader	175 000	60 000	60 000	100 000	70 000	70 000	70 000
Ap 15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukv.	559 245	565 000	500 000	500 000	450 000	400 000	380 000
Totalt anslagsfinansierat	14 594 058	18 748 956	16 865 813	16 905 813	14 421 000	11 121 500	10 393 500

1) Disponibla medel 2023 justerade med positivt överföringsbelopp från 2022, 12 517 tkr.

Tabell 2. Behov av medel 2024–2026 i förhållande till beräknade medel (tkr)

Anslag som disponeras av Migrationsverket (tkr) Ökat behov av medel (+) / minskat behov av medel (-)	Behov		Migrationsverkets förslag	
	2023	2024	2025	2026
Utgiftsområde 8 Migration	- 1 426 058	- 1 591 277	- 27 444	-
1:1 Migrationsverket	+ 0	+ 238 175	+ 572 508	-
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	- 1 280 000	- 1 650 000	- 500 000	-
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	+ 0	+ 8 800	+ 6 300	-
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	- 41 158	+ 35 398	+ 65 398	-
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	- 35 200	- 32 200	- 30 200	-
1:8 Från EU-budgeten fin. insatser för asylsök. och flyktingar	- 69 700	- 191 450	- 141 450	-
Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	- 417 083	- 645 541	- 374 933	-
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	- 417 083	- 645 541	- 374 933	-
Totalt anslagsfinansierat	- 1 843 141	- 2 236 818	- 402 377	-

3.1 Anslag 1:1 Förvaltningsanslag (UO 08)

Migrationsverkets bedömer att behovet av medel är större än beräknad tilldelning i budgetpropositionen för 2023¹² för åren 2024 och 2025. Det förklaras främst av att myndigheten har förändrade förutsättningar, med ett ökat antal inskrivna i mottagningen och fler öppna ärenden vilket medför ett ökat behov av resurser jämfört med budgetunderlaget för 2023–2025 och Migrationsverkets prognoser under 2022. Därtill ser myndigheten bland annat ökade kostnader på grund av den höga inflationen. Sammantaget bedömer Migrationsverket att behovet av medel överstiger beräknade medel med totalt cirka 360 miljoner kronor för 2024 och cirka 760 miljoner kronor för 2025.

I juliprognosen (P3-22)¹³ aviserade Migrationsverket ett utökat behov för åren 2024–2025 med anledning av kriget i Ukraina för fortsatt kapacitet att hantera ansökningar om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och mottagande av skyddsbehövande utifrån en förlängning av aktiveringen av EU:s massflyktsdirektiv samt förändrade förutsättningar inom tillstånds- och medborgarskapsprövningen. Den föreslagna tilldelningen i budgetpropositionen för 2023 är i linje med det behov myndighetens redovisade i juliprognosen för 2024.

För 2025 är beräknade medel på förvaltningsanslaget avsevärt lägre än det behov som Migrationsverket fört fram. Migrationsverket har i novemberprognosen (P4-22)¹⁴ och februariprognosen (P1-23)¹⁵ fört fram att en sådan besparing bedöms få en stor påverkan på myndigheten redan under 2024 då nödvändiga anpassningar av verksamheten kommer att behöva ske. Följden blir att Migrationsverket kommer att behöva påbörja en omfattande omställning under 2024. En sådan omställning bedöms medföra en kraftig ökning av antalet öppna ärenden och längre handläggningstider. Myndighetens förmåga att hantera förändringar givet det osäkra omvärldsläge som råder med det pågående kriget i Ukraina bedöms också försämrats (P1-23, bilaga 6).

¹² Budgetproposition 2023, utgiftsområde 8 Migration (Prop. 2022/23:1).

¹³ Verksamhets- och utgiftsprognos, juli 2022 (dnr. 1.1.3-2022-352).

¹⁴ Verksamhets- och utgiftsprognos, november 2022 (dnr. 1.1.3-2022-352).

¹⁵ Verksamhets- och utgiftsprognos, februari 2023 (dnr. 1.1.3-2023-294).

Migrationsverket ser att en utökad kärnverksamhet med anledning av det ökade antalet ansökningar och inskrivna personer i mottagningen också medför att de besparingar av overheadkostnaden som myndigheten tidigare planerat för inte kan realiseras fullt ut. Stödverksamheten kan inte minska i samma utsträckning som planerat och myndighetens geografiska lokalisering och lokalkostnader bedöms inte kunna minska under åren 2024–2025. Det ökade resursbehovet inom kärnverksamheten bedöms medföra kostnadsökningar på cirka 60 miljoner kronor 2024 och 320 miljoner kronor 2025. Myndigheten bedömer att kostnadsökningen för stödverksamhet och overheadkostnader uppgår till cirka 100 miljoner kronor 2024 och 220 miljoner kronor 2025.

Migrationsverket bedömer även att målen, återrapporteringskraven och de nya uppdragen i regleringsbrevet för 2023 leder till ett något ökat resursbehov. Migrationsverket äskar därför 30 miljoner kronor per år under budgetperioden för att öka förutsättningarna att uppnå mål och genomföra nya uppdrag inom områdena kontrollverksamhet, arbetstillstånd, återvändande och återvandring. Detta är en initial uppskattning av behovet av att förstärka verksamheten inom dessa områden. Bedömningen kan komma att förändras framgent med anledning av de fortsatta analyser som myndigheten kommer att behöva genomföra.

Som Migrationsverket tidigare redogjort för pågår det ett stort utvecklingsarbete vad gäller digitalisering som fortsatt kommer att prägla myndigheten. Myndigheten ser ökade behov av finansiering motsvarande cirka 20–25 miljoner kronor per år för detta. Det beror dels på ökade förvaltningskostnader med hänsyn till ökad arbetsbelastning då myndigheten under de kommande åren behöver arbeta i dubbla system under tiden transformationen pågår, dels ökade kostnader för medfinansiering för utvecklingsprojekt.

Migrationsverket har under 2022 och 2023 gjort förstärkningar motsvarande cirka 40 miljoner kronor inom kontaktcenter för att öka myndighetens tillgänglighet. Myndighetens bedömning är att servicebehovet kvarstår under budgetperioden och att motsvarande tillskott till kontaktcenter behövs åren framåt.

Kostnadsökningar som ses som oundvikliga för myndigheten till följd av inflation och prisökningar tillkommer, motsvarande cirka 120–130 miljoner kronor per år under budgetperioden. De lokalrelaterade kostnaderna har drivits upp av inflationen och står för cirka 65–75 miljoner kronor per år 2024 och 2025. Därtill finns kostnadsökningar för andra typer av poster såsom licenser som står för cirka 45 miljoner kronor per år. Även kostnaderna för utlandsverksamheten bedöms öka till följd av prisökningar och inflation med cirka 10 miljoner kronor per år.

Migrationsverket har som ambition att under perioden 2024–2026 nyttja externa medel i så hög utsträckning som möjligt för att finansiera och utveckla den egna verksamheten och då främst genom medel från Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF), Instrumentet för gränsförvaltning och viseringspolitik (BMVI) och Fonden för inre säkerhet (ISF). De nya fondprogrammen som fastställdes 2022, möjliggör för myndigheten att i större utsträckning söka externfinansiering för andra delar av verksamheten än tidigare. Migrationsverket bedömer att möjligheten att söka externfinansiering för linjenära verksamhet kan minska behovet av medel

på förvaltningsanslaget. Myndigheten planerar att söka externfinansiering för bland annat kontaktcenter, asylprövning, förvar och återvändande under budgetperioden. Detta beräknas ge intäkter på cirka 120 miljoner kronor 2024, 190 miljoner kronor 2025 och cirka 50 miljoner kronor 2026. Migrationsverket bedömer att myndigheten sannolikt kommer att beviljas medel eftersom ansökningarna är i linje med AMIF-programmet. Finansieringen är dock inte garanterad, men eftersom sannolikheten för beviljande av medel bedöms vara hög minskar myndigheten sitt äskande till regeringen med motsvarande belopp.

Utifrån de kostnadsökningar som beskrivs ovan, och utifrån medräknade intäkter från externfinansiering, ser Migrationsverket ett underskott på 238 miljoner kronor 2024 och 573 miljoner kronor 2025. Migrationsverket föreslår därför att anslagsmedlen ökar med motsvarande.

3.2 Anslag 1:2 Ersättningar och bostadskostnader (UO 08)

Det totala behovet på anslag 1:2 Ersättningar och bostadskostnader är lägre än föreslagen ram, se tabell 1.

Migrationsverket bedömer att behovet av medel är lägre jämfört med tilldelad ram för anslagspost 1:2.2 Ersättningar till asylsökande. För 2024 bedöms behovet vara cirka 1 650 miljoner kronor lägre och för 2025 bedöms behovet vara cirka 500 miljoner kronor lägre. Detta beror främst på att Migrationsverket i novemberprognosen 2022 (P4-22)¹⁶ och i februariprognosen 2023 (P1-23)¹⁷ sänkt prognosen över antalet skyddssökande från Ukraina och antalet inskrivna asylsökande i mottagningen.

För anslagspost 1:2.3 Boende för asylsökande bedömer Migrationsverket att behovet motsvarar tilldelad ram. Antalet inskrivna minskar under perioden 2024–2026 enligt Migrationsverkets senaste prognos (P1-23) vilket minskar platsbehovet av tillfälliga bostäder inom anläggningsboende (ABO). Myndigheten bedömer dock att det finns ett behov av att bibehålla en kapacitet på cirka 14 000 platser i basbostäder bestående av cirka 9 000 platser i lägenhetsboende (ABE) och cirka 5 000 platser i kollektiva anläggningar (ABK/ABI/ABU) under perioden 2024–2026.

Behovet av en överkapacitet baseras på det pågående kriget i Ukraina som innebär en betydligt högre osäkerhet än normalt kring antalet sökande och där snabba förändringar av platsbehovet inte kan uteslutas. Den tillfälliga överkapaciteten bedöms vara mer kostnadseffektiv än en kortsiktig avveckling som skulle kunna innebära en betydligt sämre förmåga att möta variationer, och medföra behov av eventuell återanskaffning av bostäder med sannolikt högre andel dyrare boendeformer.

3.3 Anslag 1:3 Migrationspolitiska åtgärder (UO 08)

Tilldelad ram för anslag 1:3 Migrationspolitiska åtgärder har höjts från 3 miljoner kronor 2022 till 6 miljoner kronor 2023. Av regleringsbrevet för 2023 framgår att en ökning ska ske av antalet personer som återvänder till sina hemländer. Vidare

¹⁶ Verksamhets- och utgiftsprognos, november 2022 (dnr. 1.1.3-2022-352).

¹⁷ Verksamhets- och utgiftsprognos, februari 2023 (dnr. 1.1.3-2023-294).

framgår att Migrationsverket ska genomföra informationsinsatser för att öka kunskapen om befintliga stödinsatser för återvandring. Myndigheten ska också analysera utfallet av de projekt som bedrivits med finansiering genom anslagspost 1:3.4 Återvändningsförberedelser de senaste tio åren och analysera vilka möjligheter som finns för att utveckla projektverksamheten i syfte att öka den frivilliga återvandringen.

Migrationsverket bedömer att en ökning av medlen ger möjligheter att genomföra olika informationsinsatser inom ramen för återvandring, analysera utfallet av de projekt som har bedrivits och analysera vilka möjligheter det finns att utveckla projektverksamheten samtidigt som det fortsatt finns möjlighet att bevilja föreningar/aktörer projektstöd för återvändningsförberedelser.

Migrationsverket bedömer att myndigheten kan vidta åtgärder i form av kapacitetsuppbyggnadsprojekt och insatser som ger direkt stöd till personer som avser återvändra. Samverkan med diasporaorganisationer är också en naturlig del inom detta område.

Migrationsverket anser att det behövs en förutsägbarhet gällande tilldelat anslag för återvändningsförberedelser. Efter genomförandet av de två uppdragen i regleringsbrevet för 2023 kan resultatet visa att anslaget behöver höjas ytterligare under kommande år. Detta ska även ses i ljuset av utvecklingen i Europa och de migrationspolitiska dialogerna där diasporornas roll i arbetet med frivillig återvandring återkommande tagits upp. Synergierna mellan frivillig återvandring och frivilligt återvändande samt diasporornas roll för en långsiktig och hållbar utveckling inom detta migrationspolitiska område bör fortsatt utforskas.

Tilldelad ram för anslagspost 1:3.4 på 6 miljoner kronor för 2023 bör därmed minst bibehållas under perioden 2024–2026 för att säkerställa Migrationsverkets förutsättningar att genomföra uppdraget.

Tilldelad ram för anslagspost 1:3.5 Återvändningsbidrag har höjts från 100 000 kronor år 2022 till 1 miljon kronor år 2023. Anslagets nyttjande är beroende av de informationsinsatser som ska genomföras i linje med regeringens uppdrag om återvändningsförberedelser under anslagspost 1:3.4. Om informationsinsatserna ger stora effekter kan medlen komma att ta slut på anslag 1:3.5. Den tilldelade ramen på 1 miljon kronor för 2023 bör därmed minst bibehållas under perioden 2024–2026 för att vara i linje med planerade informationsinsatser under anslagspost 1:3.4.

Tilldelad ram för anslagspost 1:3.8 Anhörigresor har sänkts från 3,9 miljoner kronor år 2022 till 3 miljoner kronor år 2023. Migrationsverket bedömer att tilldelad ram på 3 miljoner kronor är tillräcklig för åren 2023 och 2024 baserat på antaganden om antalet inkomna ärenden och utifrån antaganden om att en stor andel ärenden avslås. För åren 2025 och 2026 bedömer myndigheten att en ram på 500 000 kronor respektive år är tillräcklig.

3.4 Anslag 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål (UO 08)

Migrationsverket utgår från beslutad tilldelning av medel till Domstolsverket och migrationsdomstolarna.

3.5 Anslag 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål (UO 08)

Migrationsverket utgår från beslutad tilldelning av medel till Domstolsverket och migrationsdomstolarna.

3.6 Anslag 1:6 Offentliga biträden i utlänningsärenden (UO 08)

Migrationsverket bedömer att beräknade medel för offentliga biträden, det vill säga 265 miljoner kronor per år under perioden 2024–2026, inte täcker de beräknade kostnaderna för åren 2024 och 2025.

Anledningen till det ökade behovet under åren 2024–2025 är Migrationsverkets antagande om 11 000 tillkommande ukrainska asylansökningar efter att det tillfälliga skyddet upphör vilket medför ökade kostnader för offentliga biträden.

Migrationsverket bedömer att behovet av medel överskrider beräknade medel med 35 miljoner kronor för 2024 och 65 miljoner kronor för 2025. Migrationsverket föreslår att anslagsmedlen ökar med motsvarande belopp.

3.7 Anslag 1:7 Utresor för avvisade och utvisade (UO 08)

Tilldelad ram för perioden 2024–2026 överstiger det beräknade behovet på anslagspost 1:7.1 Utresor för avvisade och utvisade. Anledningen är att antalet utresor beräknas bli färre under perioden på grund av färre asylsökande (P1-23) och att kostnaden per resa minskat jämfört med tidigare till följd av byte av reintegreringsprogram. Migrationsverkets bedömning är därför att hela anslaget inte kommer att utnyttjas.

Migrationsverket bedömer att villkoret om att högst 21 miljoner kronor får användas för statsbidrag till eller enligt avtal med svenska, utländska och internationella organisationer avseende utlänningsars återvändande inte kommer att utnyttjas med mer än 13 miljoner kronor per år under perioden 2023-2024 och med 14 miljoner kronor per år under perioden 2025–2026. Migrationsverkets kostnader för avtal i samband med återvändande utgörs av utgifter som härrör till Frontex-programmet Joint Reintegration Service (JRS) och avtalet med IOM avseende utbetalning av återetableringsstöd. Övergången från ERRIN-programmet till JRS som drivs i Frontex regi har medfört lägre kostnader för Migrationsverkets stöd till reintegreringsinsatser.

Prognosen för Migrationsverkets kostnader för övervakningsuppdraget under perioden 2023–2026 är beräknad utifrån antaganden om att antalet övervakningsresor kommer att öka efter coronapandemin. Migrationsverket bedömer dock att de sju

miljoner kronor som får användas i samband med övervakning av tvångsvist återvändande inte kommer att utnyttjas med mer än tre miljoner kronor per år under perioden 2024–2026 enligt det beräknade antalet övervakningsuppdrag som myndigheten kommer utföra.

3.8 Anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande (UO 08)

Migrationsverket föreslår att tilldelningen av medel för anslagspost 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande sänks för åren 2024–2025 med 191 respektive 141 miljoner kronor.

Migrationsverket baserar bedömningen på den totala tilldelningen från EU-kommissionen på 264 miljoner euro under hela programperioden och på den planerade utlysningstakten under programperioden som myndigheten tagit fram. Anslagsfördelningen över åren har justerats gentemot tidigare beräkningar då dessa baserades på antaganden om att tilldelningen till AMIF var 360 miljoner euro.

Migrationsverket ser svårigheter att nyttja tilldelade medel under 2023. Myndighetens planering av anslaget baseras på förra årets prognos på cirka 431 miljoner kronor vilket är cirka 70 miljoner kronor lägre jämfört med faktisk tilldelning av medel för 2023. Att teckna fleråriga projekt som innebär utbetalning på ytterligare 70 miljoner kronor under 2023 utöver planerade utlysningar skulle påverka framtida nyttjande och möjligheterna att uppnå målen i det nationella programmet.

För åren 2024 och 2025 föreslår Migrationsverket en omfördelning av medel mellan åren jämfört med novemberprognosen (P4-22)¹⁸ där behovet sänks för 2024 med 95 miljoner kronor och höjs med 101 miljoner kronor för 2025. Justeringen baseras på utfall av beviljade projekt under 2022 på en jämnare utlysningstakt under programperioden.

3.9 Anslag 1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande (UO 13)

Migrationsverket bedömer att behovet totalt för anslag 1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande är lägre än föreslagen tilldelning, se tabell 1. Detta beror främst på att Migrationsverket i novemberprognosen 2022 (P4-22) och i januari-prognosen 2023 (P1-23) sänkt prognosen för antalet kommunmottagna vilket till stor del beror på det minskade antal personer som ska vidarebosättas till Sverige, från 5 000 kvotflyktingar till 900 per år. Därutöver påverkas prognosen för antalet kommunmottagna nedåt främst av sänkt antagande för antalet asylsökande.

För anslagspost 1:2.14 Ersättning för vissa särskilda kostnader bedömer Migrationsverket att behovet är högre än beräknade medel, vilket är 60 miljoner kronor årligen under perioden 2023–2025. Det kan jämföras med 175 miljoner kronor för åren 2021 och 2022. Migrationsverket föreslår en ökning av anslaget med mellan

¹⁸ Verksamhets- och utgiftsprognos, november 2022 (dnr. 1.1.3-2022-352).

10 och 40 miljoner kronor per år för perioden 2023–2026 (se tabell 1). Om inte medel tillförs anslagsposten kommer Migrationsverket likt tidigare år med stor sannolikhet att behöva avslå ansökningar på grund av brist på medel.

Under 2022 inkom ansökningar från kommunerna på cirka 214 miljoner kronor varav cirka 178 miljoner kronor skulle beviljats om det funnits medel. Migrationsverket betalade ut ersättning för 100 procent av prioriteringsgrupp 1, 2 och 3 samt 44 procent för prioriteringsgrupp 4 under 2022.

4. Övriga uppgifter

4.1 Investeringar i anläggningstillgångar

Migrationsverkets behov av lånemedel ökar från och med 2024 i förhållande till föregående budgetunderlag. Förbättringsutgifter på fastigheter som Migrationsverket hyr beräknas öka under planeringsperioden då myndigheten bland annat planerar att genomföra stora investeringar för att omvandla tidigare försvarslokaler till kollektiva bostäder. Migrationsverkets pågående arbete med att utöka antalet försvarsplatser kommer också att öka lånebehovet, främst för åren 2025–2026.

Migrationsverkets fortsatta arbete med den digitala transformationen innebär i närtid en hög andel förberedande digitaliseringsarbete som inte utgör tillgångar. Andelen tillgångar förväntas gradvis öka de närmaste åren. En större andel av tillgångarna kommer att anslagsfinansieras via förvaltningsanslaget och via anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar eftersom tillgången på AMIF-finansiering är god och bedöms öka.

Tabell 3. Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar 2022–2026 (tkr)

	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Beräkn	Beräkn	Beräkn
IB lån i Riksgäldskontoret	434 116	400 472	443 977	608 581	674 545
Nyupplåning (+) ¹⁾	94 334	189 511	349 746	287 813	167 500
Amorteringar (-)	-127 978	-146 006	-185 142	-221 849	-220 644
UB lån i Riksgäldskontoret	400 472	443 977	608 581	674 545	621 401
Beslutad/föreslagen låneram	766 000	600 000	609 000	675 000	622 000
Ränteutgifter	0	17 759	24 343	26 982	24 856
Finansiering av räntor och avskrivningar					
Utgiftsområde 8 anslag 1:1	127 978	161 577	192 926	200 303	173 071
Utgiftsområde 8 anslag 1:2:3	0	2 188	16 558	48 528	72 429

1) IB och UB innehåller upptagna lån och ännu ej upptagna lån. Bokslutstransaktioner under 2022 som ännu ej tagits upp lån för uppgick till 3 019 tkr under perioden. Detta påverkar förhållandet mellan IB och UB och nyupplåning visar det faktiska behovet istället för faktiskt upptagna lån.

Tabell 4. Verksamhetsinvesteringar 2022–2026 (tkr)

	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Beräkn	Beräkn	Beräkn
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	39 474	50 000	60 000	70 000	70 000
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.					
Byggnader, mark och annan fast egendom					
Övriga verksamhetsinvesteringar	52 058	149 511	309 746	247 813	127 500
Summa verksamhetsinvesteringar	91 532	199 511	369 746	317 813	197 500
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	91 532	189 511	349 746	287 813	167 500
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)					
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)					
Anslag 1:8 (efter medgivande av regeringen) ¹⁾	0	7 500	15 000	22 500	22 500
Anslag 1:1 (efter medgivande av regeringen) ¹⁾	0	2 500	5 000	7 500	7 500
Summa finansiering	91 532	199 511	369 746	317 813	197 500

1) Anslag efter medgivande av regeringen enligt regleringsbrev fördelar sig med högst 25 procent på anslag 1:1 och minst 75 procent på anslag 1:8 (AMIF).

Tabell 5. Särskild information om verksamhetsinvesteringar 2022–2026 (tkr)

	Totalt	Ack utfall	2023	2024	2025	2026
			Prognos	Beräkn	Beräkn	Beräkn
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Digitalisering av skyddsprocessen	164 438	134 438	0	10 000	10 000	10 000
Digitalisering av handläggning inom ersättningshanteringen	185 269	124 702	10 566	20 000	20 000	10 000
Digitala servicetjänster	87 568	57 908	8 660	7 000	7 000	7 000
Digitalisering av tillståndsprocessen	544 063	323 868	95 557	42 380	42 258	40 000
Digitalisering av medborgarskapsprocessen	42 302	29 302	3 000	10 000	0	0
EU:s viseringspolitik	81 851	48 507	14 203	9 141	5 000	5 000
Digitalt samarbete med andra myndigheter	83 951	66 441	2 169	5 341	5 000	5 000
Utvecklat statistiskt beslutsstöd	85 173	56 608	15 288	5 277	4 000	4 000
Dokumenthantering	85 790	58 022	2 768	10 000	10 000	5 000
Biometristationer	60 000	0	0	60 000	0	0
Administrativa lokaler och boende						
Förvar	507 350	300 446	26 008	99 696	52 300	28 900
Boende Flen	23 500	0	8 225	11 750	3 525	0
Boende Sagåsen	200 000	0	2 100	32 400	119 900	45 600
Fordon	90 973	62 973	6 000	6 000	8 000	8 000
Summa utgifter för investeringar	2 242 227	1 263 215	194 544	328 985	286 983	168 500
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	1 486 082	907 678	57 333	224 846	198 725	97 500
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	42 527	13 527	8 000	7 000	7 000	7 000
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	0	0	0	0	0
Anslag 1:8 ¹⁾	463 937	201 077	87 860	70 000	60 000	45 000
Anslag 1:1	249 681	140 933	41 351	27 139	21 258	19 000
Summa finansiering	2 242 227	1 263 215	194 544	328 985	286 983	168 500
Varav investeringar i anläggningstillgångar						
Datasystem, rättigheter m.m.	732 107	627 064	20 000	25 000	30 000	30 000
Maskiner och inventarier						
Fastigheter och mark						
Övriga verksamhetsinvesteringar	842 058	383 611	42 333	149 846	183 725	82 500
Summa investeringar i anläggningstillgångar	1 574 165	1 010 675	62 333	174 846	213 725	112 500

1) Anslag efter medgivande av regeringen enligt regleringsbrev fördelar sig med högst 25 procent på anslag 1:1 och minst 75 procent på anslag 1:8.

4.2 Avgifter mot inkomsttitel

Migrationsverket bedömer att den totala kostnadstäckningen kommer att variera med 1–2 procentenheter per år under åren 2024–2026, och i genomsnitt vara cirka 24 procent. Kostnadstäckningsgraden per ärendeslag varierar under perioden, men störst förändring ser vi för medborgarskap som går från cirka 33 procent 2024 till cirka 45 procent 2026. Andra ärendeslag som gör större förflyttningar under

samma period är arbetstillståndsärenden från cirka 29 procent till cirka 34 procent och övriga tillståndsärenden från cirka 34 procent till cirka 41 procent.

Det ekonomiska målet för avgiftsbelagd verksamhet är kostnadstäckning på 70 procent för medborgarskapsärenden, 45 procent för passärenden (främlingspass och resedokument), 65 procent för arbetstillståndsärenden, 80 procent för studerandeärenden och 15 procent för anknytningsärenden.¹⁹ Myndigheten bedömer att nivåerna av kostnadstäckning inte kan nås under perioden. Medelvärdet under perioden är 35 procent för medborgarskapsärenden, 29 procent för passärenden, 31 procent för arbetstillståndsärenden, 59 procent för studerandeärenden och 11 procent för anknytningsärenden. Övriga tillståndsärenden har inget ekonomiskt mål men där antas medelvärdet vara 36 procent.

Migrationsverkets mål är att pröva ansökningar med en hög rättslig kvalitet, på ett kostnadseffektivt sätt och med så korta handläggningstider som möjligt. Myndigheten arbetar för att kunna pröva ansökningar inom författningsstyrd tid i samtliga ärendeslag. Dimensioneringen av prövningsresurser sker utifrån att myndigheten successivt ska kunna minska antalet öppna och andelen äldre ärenden till en nivå som möjliggör korta genomsnittliga handläggningstider och därmed en hög andel avgjorda ärenden inom författningsstyrd tid. Genom dessa åtgärder bedöms en generell kostnadsminskning kunna uppnås och därmed öka kostnadstäckningen långsiktigt.

Att uppnå nuvarande ekonomiska mål bedöms inte vara möjligt utifrån gällande avgiftsnivåer och det faktum att avgiftsintäkten respektive ärendets kostnad oftast inte matchar varandra under innevarande år. Det beror på att avgiftsintäkterna uppstår vid ansökan medan kostnaderna uppstår först när ärendet avgörs. Under åren 2024–2026 beräknas även antalet ansökningar vara färre än antalet avgjorda ärenden under samtliga år.

Tabell 6. Prognos för antal avgiftsbelagda ansökningar

	2023	2024	2025	2026
Medborgarskapsärenden	80 000	71 000	66 000	60 000
Tillståndsärenden	196 400	206 700	197 800	201 300
varav arbetstillstånd	100 000	101 000	91 000	91 000
varav studerandetillstånd	27 000	26 000	26 000	26 000
varav anknytning	45 000	54 000	58 000	61 000
varav övriga tillståndsärenden	24 400	25 700	22 800	23 300
Pass (främlingspass och resedokument)	16 000	16 000	16 000	16 000
varav främlingspass	7 200	7 200	7 200	7 200
varav resedokument	8 800	8 800	8 800	8 800
Totalt	292 400	293 700	279 800	277 300

Myndighetens intäkter av avgifter avseende offentligrättslig verksamhet förväntas minska med 10 miljoner kronor från cirka 450 miljoner kronor 2024 till cirka 440 miljoner kronor 2026. Kostnaderna för avgiftsverksamheten beräknas samtidigt minska med cirka 190 miljoner kronor, från cirka 1 900 miljoner kronor till cirka 1 710 miljoner kronor 2026. Anknytningsärenden står för den största intäktsökningen med cirka 11 miljoner kronor respektive kostnadsökningen med cirka 41

¹⁹ Regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende Migrationsverket (dnr. 1.1.1.1-2021-25757).

miljoner kronor. Arbetstillståndsärenden står för den största intäktsminskningen med cirka 17 miljoner kronor respektive kostnadsminskningen med cirka 129 miljoner kronor.

Tabell 7. Prognos avgifter, intäkter och kostnader (tkr)

	2023		2024		2025		2026	
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Offentligrättslig verksamhet								
Tillståndsärenden	341 000	1 402 000	360 000	1 632 000	343 000	1 677 000	360 000	1 527 000
varav arbetstillstånd	166 000	530 000	168 000	573 000	151 000	501 000	151 000	444 000
varav studerandestillstånd	45 000	88 000	43 000	74 000	43 000	74 000	43 000	74 000
varav anknytning	75 000	618 000	90 000	810 000	96 000	947 000	101 000	851 000
varav övriga tillståndsärenden	55 000	166 000	59 000	175 000	53 000	155 000	65 000	158 000
Pass (främlingspass och resedok)	10 000	42 000	10 000	36 000	10 000	36 000	10 000	36 000
Svenskt medborgarskap	87 000	199 000	77 000	232 000	72 000	258 000	65 000	145 000
S:a Offentligrättslig verksamhet	440 000	1 640 000	450 000	1 900 000	430 000	1 970 000	440 000	1 710 000
Uppdragsverksamhet								
Tjänsteexport	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
S:a Uppdragsverksamhet	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Summa	444 000	1 644 000	454 000	1 904 000	434 000	1 974 000	444 000	1 714 000

Den totala kostnadstäckningen inom Migrationsverkets avgiftsbelagda verksamhet förväntas per år vara i genomsnitt cirka 24 procent 2024, cirka 22 procent 2025 och cirka 26 procent 2026 samt under perioden 2024–2026 cirka 24 procent.

4.3 Behov av beställningsbemyndigande

För anslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar har Migrationsverket tilldelats en bemyndiganderam för att kunna ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag. Beräkningen för behov av ram för beställningsbemyndigande 2024 utgår från föreslagna tilldelning på anslaget.

Tabell 8. Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden för anslag 1:8 (tkr)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
Ingående åtaganden	146 929	540 360	610 000			
+ Nya åtaganden	+503 208	+389 540	+338 905			
- Infriade åtaganden	-109 777	-319 900	-298 905	-380 627	-246 397	-22 968
Varav infriade åtaganden av utestående åtaganden År 0			-298 905	-222 659	-88 429	+0
Utestående åtaganden vid årets slut	540 360	610 000	650 000			
Tilldelat/föreslaget bemyndigande	950 000	840 000	650 000			

* Slutår för åtaganden är 2026-2027

4.4 Anslagskredit

Migrationsverket föreslår för flertalet anslagposter att de nivåer på anslagskredit som beslutats om för 2023 bibehålls även för perioden 2024–2026.

För anslag 1:2 Kommunersättning vid flyktingmottagande, anslagspost 5 Resor och informationsinsatser vid vidarebosättning och anslagspost 6 Hyreskostnader, föreslår Migrationsverket att anslagskrediten höjs från nuvarande nivå på 3 procent till 5 procent. Vissa av anslagsposterna har en relativt sett större oförutsägbarhet vad gäller när utgifterna faller ut vilket motiverar en bibehållen kredit om 5 procent.

Migrationsverket föreslår vidare en kreditnivå om 3 procent för anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar där verksamheten är särskilt svårplanerad med stora osäkerheter om när i tid utgifterna faller ut. En anslagskredit underlättar i detta sammanhang för att nå fullt resursutnyttjande och det leder till ökat nyttjande av EU-finansierade fondmedel.

Tabell 9. Anslagskredit 2023–2026

Anslagskredit	Beslutad	Migrationsverkets förslag		
	2023	2024	2025	2026
Utgiftsområde 8 Migration				
1:1 Migrationsverket				
Ap 1 Migrationsverket	3%	3%	3%	3%
1:2 Ersättningar och bostadskostnader				
Ap 2 Ers. till asylsökande, kommuner och regioner	5%	5%	5%	5%
Ap 3 Boende för asylsökande	5%	5%	5%	5%
1:3 Migrationspolitiska åtgärder				
Ap 4 Återvandringsförberedelser	0%	0%	0%	0%
Ap 5 Återvandringsbidrag	0%	0%	0%	0%
Ap 8 Anhörigresor	0%	0%	0%	0%
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden				
Ap 2 Migrationsverket	5%	5%	5%	5%
1:7 Utresor för avvisade och utvisade				
Ap 1 Migrationsverket	0%	0%	0%	0%
1:8 Från EU-budgeten fin. insatser för asylsök. och flyktingar				
Ap 1 Från EU-budgeten fin. insatser för asylsök. och flykt.	0%	3%	3%	3%
Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering				
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande				
Ap 1 Schablonersättning för mottagandet av nyanlända	5%	5%	5%	5%
Ap 2 Bidrag till kommuner med högt flyktingmottagande	0%	0%	0%	0%
Ap 3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd	5%	5%	5%	5%
Ap 4 Ersättning för ensamkommande barn och unga	5%	5%	5%	5%
Ap 5 Resor och informationsinsatser vid vidarebosättning	3%	5%	5%	5%
Ap 6 Hyreskostnader	3%	5%	5%	5%
Ap 12 Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m.	5%	5%	5%	5%
Ap 14 Ersättning för vissa särskilda kostnader	0%	0%	0%	0%
Ap 15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukv.	6%	5%	5%	5%

4.5 Räntekontokredit

Migrationsverket bedömer att en räntekontokredit om 250 miljoner kronor är tillräcklig för 2023 och för perioden 2024–2026.

